

תורתך שאלתי

אחת.
שאלתי
למהתי נענית ונהנית

עיון בפרשת השבוע דרך שאלות ותשובות

בעלון זה מגוון שאלות ועליהן מקבץ תשובות מתוך הספר 'תורתך שאלתי', מבית אחת שאלתי

גיליון פרשת בלק תשפ"ג

וַיִּפְתַּח ה' אֶת פִּי הָאֶתוֹן וַתֹּאמֶר (כב, כח)

מדוע הקב"ה פתח את פיה ודיברה?

רבינו בחיי: "דבור האתון נס גדול וחוף מדרך הטבע והיה זה לכבוד ישראל, כי הקב"ה הפליא לעשות ורצה לשנות סדרי בראשית בדבור הבהמה, לומר שאפילו הבהמה תכיר ותדע שאין השליחות הזה ראוי להיעשות... כי אפילו הבהמה שאין לה שכל תשכיל שאין ראוי להסכים בקללת עם כי ברוך הוא".

ספורנו: "וכל זה היה כדי שיתעורר בלעם לשוב בתשובה בזכרו כי מהי מענה לשון גם לבלתי מוכן כל שכן שיוכל להסירו מן המוכן כרצונו וכל זה כדי שלא יאבד איש כמוהו".

כלי יקר: "נראה שגם זה צורך שעה היה להראות לו כי הוא דומה לחמור זה, שאין מטבעו לדבר ולכבודן של ישראל לבד פתח ה' את פיו. כך בלעם רק לפי שעה פתח ה' את פיו בנבואה לכבודן של ישראל ושלא יאמרו האומות אילו היה לנו נביאים חזרנו למוטב".

וַיֹּאמֶר בְּלָעָם לְאֶתוֹן כִּי הִתְעַלְלַת בִּי לֹ

יֵשׁ חֶרֶב בְּיָדֵי כִּי עֲתָה הִרְגִיתִיךָ (כב, כט)

מאחר שהלך לקלל את בניי, מדוע לא קילל

גם את האתון שלו?

ר' חיים פלטיאל: "אם היה מקללה, לא היה יכול עוד לקלל שום אדם, שכן מצינו באלישע כששלח ביד גחזי להחיות הנער והחיה הכלב ושוב לא היה יכול עוד להחיות הנער עד שהלך אלישע ופשט עיניו על עיניו וכפיו על כפיו".

לקבלת הגיליון נא לשלוח את המילה 'מעוניין'

במייל office@shaalti.co.il; בוואטסאפ 052-9453811

וַיֵּרָא בְּלָק בֶּן צְפּוֹר אֶת כָּל אֲשֶׁר... (כב, ב)

מה מובנה של ראייתו זו של בלק?

חזקוני: "וישמע בלק, כמו 'וכל העם רואים את הקולות'".

ר' חיים פלטיאל: "הבין, כמו 'ולבי ראה הרבה חכמה ודעת'".

וַיָּגֵר מוֹאָב מִפְּנֵי הָעַם מֵאֲדָ כִּי רַב הוּא (כב, ג)

מדוע מואב פחדו מעם ישראל?

חזקוני: "כשראה שלא החזירו ישראל למואב את מה שכבש סיחון מהם אמר בלבבו יש להם כח לישראל ורשות לפשוט ידם עלינו והם לא ידעו כי קנאו ישראל ע"י סיחון".

רמב"ן: "שהיה מואב קטן בגויים, כי איננו עם קדמון כמו הכנעני והאמורי וזולתם מבני נח, ויגורו מאד מפני העם שהיו רבים מאד מהם כי פרו וישרצו ויעצמו מהם".

הכתב והקבלה: חששו ממשה. הם חשבו שמשה מצליח להנהיג את עם ישראל בדרך של כשפים.

כִּי יִדְעִיתִי אֶת אֲשֶׁר תִּבְרַךְ מִבְּרַךְ (כב, ו)

מדוע ביקשו שיברכם, ולא שיתנבא עליהם?

רשב"ם: "גם בלק היה יודע שנביא היה ובנבואה היה אומר העתידות או על ידי קסמים, כי כן נקרא 'בלעם הקוסם' (ביהושע), אך סבור הוא שיועילו לו תפילותיו וקרבותיו".

שָׁבוּ נָא... וְאִדְעָה מֶה יִסַּף ה' דָּבָר (כב, יט)

מדוע ניסה ללכת ולקללם, למרות שאמר לו

הקב"ה שלא לעשות זאת?

חזקוני: "אף על פי שכבר אמר לו הקב"ה 'לא תלך עמהם', היה דוחק עצמו ללכת ולקלל, כסבור שתחול קללתו. אמר בלבו: אם אינה עשויה לחול, מפני מה אינו מניח לי ללכת".

בְּנֵה לִי בִּזְהָ שִׁבְעָה מִזְבְּחֹת וְהֵכֵן לִי בִּזְהָ שִׁבְעָה פְּרִים וְשִׁבְעָה אֵילִים (כג, א)

מדוע ביקש לבנות 7 מזבחות ועליהם להקריב 7 פרים ואילים?

בכור שור: "להרבות ריצוי, אולי יתעשת וירצה שיקללם".

חזקוני: "כדי להכריע שבעה מזבחות שבנו שבעה צדיקים עד משה: אדם, הבל, נח, אברהם, יצחק, יעקב, משה, כדי להציל בהם ארץ שבעה עממים וכנגדם נשא משלו שבע פעמים. שבעה פרים ושבעה אילים כך מנהג דברי בני אדם וגם בתורה מצינו בכמה עניינים שבעה שבעה".

ויקרא אלהים אל בלעם ויאמר אליו (כג, ד)

מדוע בא הקב"ה לבלעם ולא לקראת משה, אלא קרה לו כפי שכתוב 'ויקרא אל משה'?

דעת זקנים מבעלי התוספות: משל למלך, שיצא לפתח לקראת מצורע שרצה לדבר עימו, כדי שלא ייכנס לארמונו. בניגוד לשיחותיו עם אוהביו, שנעשות בארמון עצמו.

לקבלת הגיליון נא לשלוח את המילה 'מעוניין'

במייל office@shaalti.co.il; בוואטסאפ 052-9453811

וַיִּשָּׂא בִלְעָם אֶת עֵינָיו וַיַּרְא אֶת יִשְׂרָאֵל שֹׁכֵן לְשִׁבְטָיו וְתַהִי עָלָיו רוּחַ אֱלֹהִים (כד, ב)

מה ראה הפעם, שלא ראה לפני כן?

רש"י הירש: "אולם כשנשא את עיניו וראה את ישראל שוכן לשבטיו, החלוקים לבתים ולמשפחות, הרי מראה זה כבר נתן לו את התשובה לשאלתו של בלק. באותה שעה – 'ותהי עליו רוח אלהים', לא עוד היה כלי שרת המקבל את דבר ה' בניגוד לרצונו. מה שדיבר מכאן ואילך נאמר ברוח נבואה ממש".

מלבי"ם: "שראה את כולם, לא כמו בפעמים הראשונים שראה רק מקצת מהם, אולם כאשר ראה את כלל העם כמו שהם שוכנים 4 דגלים, כל אחד מ-3 שבטים, שזה דוגמת מחנות המרכבה העליונה ושכינת ה' בתוכם, ע"י כך 'ותהי עליו רוח אלהים', כי בפעמים הראשונים היה רק הערה האלוקית שבא אליו מרחוק דרך מקרה כמ"ש 'ויקרא אלהים אל בלעם', אבל עתה נתלבש ברוח אלהים ונבואה גמורה כי נחה עליו הרוח".

אולי יקרה ה' לקראתי... ויילך שפי (כג, ג)

מה ביאור המילה 'שפי'?

חזקוני: "מכותת ונשבר מלחיצת הקיר ומרוב שנאתו אותם לא המתין עד שנתרפא. 'שפי', לשון שפו עצמותיו".

פתאום כולם שו"תפים בשולחן השבת!

הופיע כרך חדש! שמות א'

'תורתך שאלתי' הסדרה שתעשיר ותרומם את שולחן השבת שלכם! לימוד פרשיות התורה בדרך שאלות ותשובות

מאת המחבר: **הרב חגי ולוסקי** מורה / מניח שיעור / מרצה כלי הנסיון שלך להכנת שיעורים, דרשות ומאמרים פריצת דרך בלימוד פרשיות התורה!

מה השאלה...

- במהלך קריאת התורה עולות לך שאלות שונות על הפרשה?
- שואף להעשיר את השיח התורני סביב שולחן השבת?
- מעוניין להכין שיעורים על פרשיות התורה בקלות וביעילות?

ספרי 'תורתך שאלתי' מכילים אלפי שאלות לפי סדר פסוקי התורה. על כל שאלה מובאות בקצרה, בתמציתיות ובבהירות מרבית התשובות והפירושים שנכתבו על ידי מפרשי התורה, החל ממדרשי חז"ל, ראשונים, אחרונים ועד גדולי ימינו.

- ✓ פריצת דרך בלימוד פרשת השבוע.
- ✓ מעשיר ומרומם את שולחן השבת.
- ✓ אינדקס יעיל ונוח למפרשי התורה.
- ✓ אפקטיבי להכנת שיעורים, דרשות ומאמרים.

הזמינו עכשיו והמשלוח בדרך אליכם! office@shaalti.co.il | 052-9453811 | 058-3213811

עוד סדרה מוכיחה מביית: **אחת, שאלתי** לסדרתו נענייה ונחיתה

